

Financiële verordening 2010 Gemeente Cranendonck

DE RAAD VAN DE GEMEENTE CRANENDONCK

Gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Cranendonck d.d. 20-10-2009 met registratienummer

Gelet op artikel : 212 Gemeentewet

B E S L U I T

Vaststellen van de Financiële Verordening 2010 Gemeente Cranendonck

Hoofdstuk 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. afdeling: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigenrechtstreekse verantwoordelijkheid aan het college.
- b. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Cranendonck en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

Hoofdstuk 2. BEGROTING EN VERANTWOORDING

Artikel 2. Programma-indeling

1. De raad stelt bij aanvang van een nieuwe raadsperiode een programma-indeling voor de komende raadsperiode vast. De programma-indeling kan tussentijds door de raad aangepast worden.
2. De raad stelt op voorstel van het college per programma relevante indicatoren vast voor het meten en afleggen van verantwoording over de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in:
  - a. Algemene doelstelling per programma; en vervolgens per speerpunt:
  - b. Beoogd maatschappelijk effect (wat willen we bereiken)
  - c. Meetbare doelstelling (wat gaan we daarvoor doen)
  - d. Prestatie-indicatoren (hoe meten we het resultaat per speerpunt)

Artikel 2a. Planning en controlcyclus

Voor aanvang van een begrotingsjaar biedt het college een overzicht aan met daarin in elk geval de data voor het aanbieden door het college en het vaststellen door de raad van de jaarstukken, de kadernota, de bestuursrapportage en de begroting met de meerjarenraming.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting wordt een overzicht gegeven van de programma's, ingedeeld naar deelprogramma's en producten. Elk programma bevat speerpunten, die worden uitgewerkt conform het genoemde in Art 2 lid 2. Bij het jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de programmarealisatie, conform de opbouw in de begroting.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie van de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven
3. Per speerpunt wordt het ingevulde speerpuntvolgformulier als bijlage bij de kadernota, de programmabegroting, de burap en de programmarekening gevoegd.

Artikel 3a. Kaders ontwerpbegroting

1. Het college biedt voor 1 mei aan de raad een nota aan met een voorstel voor het deinhoudelijke en de financiële kaders van de ontwerpbegroting voor het volgende begrotingsjaar en de

meerjarenraming (de kadernota). Deze nota bevat tevens de kaders voor de prijzen van gemeentelijke diensten, zoals genoemd in art 8, lid 3. De raad stelt deze nota voor 15 juni vast.

Artikel 4. Autorisatie begroting en investeringskredieten en begrotingswijzigingen

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma en het overzicht algemene dekkingsmiddelen.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Indien het college voorziet dat een geautoriseerd budget of investeringskrediet aanzienlijk dreigt te worden overschreden, en verantwoording aan de raad niet kan wachten tot de burap, wordt dit door het college in de eerstvolgende raadsvergadering aan de raad gemeld. Het college voegt hierbij een voorstel voor wijziging van het budget of het investeringskrediet of een voorstel voor bijstelling van het beleid. Overschrijding groter dan € 100.000 worden altijd gemeld.
4. Voor investeringen in de loop van het begrotingsjaar die niet in de begroting zijn opgenomen, legt het college vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel voor het autoriseren van een investeringskrediet aan de raad voor.
5. Het college is geautoriseerd om onvoorzien uitgaven te doen tot een bedrag van in totaal € 100.000.

Artikel 5. Tussentijdse rapportage

1. Het college informeert de raad door middel van een tussentijdse rapportage, de zgn. bestuursrapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente. De burap rapporteert over de eerste zes maanden van het begrotingsjaar. Geconstateerde afwijkingen over de eerste maanden van het jaar maken onderdeel uit van de kadernota.
2. De bestuursrapportage bevat een uiteenzetting over de uitvoering en de bijstelling van het beleid en een overzicht met de bijgestelde raming van:
  - a. de baten en lasten per programma
  - b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
  - c. het resultaat voor bestemming volgend uit de onderdelen a en b;
  - d. de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
  - e. het resultaat na bestemming, volgend uit de onderdelen c en d, alsmede een realisatie en raming van de productrealisatie en de realisatie en raming van de uitputting van de investeringskredieten.
3. In de bestuursrapportage worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten en investeringskredieten in de begroting groter dan € 2.500 toegelicht.

Hoofdstuk 3 FINANCIËEL BELEID

Artikel 6. Waardering & afschrijving vaste activa

1. De waardering en afschrijving van vaste activa is vastgelegd in de "Nota gemeentelijk afschrijvingsbeleid 2010" zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 22 september 2009.
2. Deze nota wordt eens in de 4 jaren geactualiseerd

Artikel 6a. Reserves en voorzieningen

1. In de kadernota en de programmabegroting neemt het college de kaders met betrekking tot de reserves en voorzieningen op. Deze zijn gebaseerd op de "Nota reserves en voorzieningen 2010", zoals die zijn vastgesteld op 22 september 2009. De kaders behandelen in ieder geval:
  - a. de vorming en besteding van reserves en voorzieningen;
  - b. de inflatietoevoeging aan de reserves;
  - c. de renteberekening in de exploitatie;
  - d. de systematiek om te bepalen welk bedrag in het begrotingsjaar beschikbaar is om investeringen met maatschappelijk nut af te dekken.
2. In de programmabegroting, de burap en in de programmarekening wordt een actueel overzicht van de staat van de reserves en voorzieningen opgenomen.

3. De Nota Reserves en Voorzieningen gemeente Cranendonck wordt eens in devier jaren geactualiseerd.

Artikel 6b. Bepaling beschikbaar bedrag voor investeringen van maatschappelijk nut

1. Het bedrag dat in enig jaar N uit de Algemene Reserve Vrij Aanwendbaar kan worden aangewend ter dekking van investeringen van maatschappelijk nut, bedraagt 7,5% van de geprognosticeerde stand per 1 januari van de Algemene Reserve Vrij Aanwendbaar van het betreffende begrotingsjaar.

Artikel 7. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directekosten alleen die indirecte kosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en voor rioolrechten en afvalstoffenheffing de compensabele BTW.
3. De omslagrente voor de rententoe rekening aan de activa wordt bepaald door het rentetotaal van de uitstaande leningen en de bij begroting vastgestelde gecalculeerde rente over het eigenvermogen en de voorzieningen.

Artikel 8. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor belastingen, rioolrechten en afvalstoffenheffing.
2. Het college biedt de raad jaarlijks de kaders voor de prijzen voor de verhuur en verkoop van onroerende goederen en in het bijzonder de prijzen voor de uitgifte van gronden en erfpachtcanons. De raad stelt de kaders vast.
3. Het college biedt, als onderdeel van de kadernota, de raad jaarlijks een (geactualiseerde) nota aan met de kaders voor de prijzen van gemeentelijke diensten anders dan genoemd in het tweede lid. De raad stelt de nota vast.
4. De besluiten voor het vaststellen van nieuwe prijzen en het wijzigen van prijzen worden ter kennisneming aan de raad aangeboden.

Artikel 9. Financieringsfunctie

1. Het college zorgt bij het uitvoeren van de financieringsfunctie voor:
  - a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren;
  - b. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
  - c. het beperken van de kosten van leningen en het bereiken van een voldoende rendement op uitzettingen;
  - d. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van degeldstromen en financiële posities.
2. Het college neemt bij het uitvoeren van de financieringsfunctie de volgende richtlijnen in acht:
  - a. het uitzetten van overtollige geldmiddelen gebeurt uitsluitend bij financiële instellingen met minimaal een AA rating afgegeven door tenminste één gezaghebbende rating agency, of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteits eis geldt van 0%;
  - b. overtollige geldmiddelen worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het eind van de looptijd in tact is;
  - c. derivaten worden uitsluitend gebruikt voor het beperken van financiële risico's;
  - d. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan 1 jaar worden tenminste 2 prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd;
  - e. overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in euro.
3. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het college indien mogelijk zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

Hoofdstuk 3a PARAGRAFEN VAN DE BEGROTING

Artikel 9a Paragraaf lokale heffingen

1. Deze paragraaf behandelt in ieder geval:
  - a. de samenstelling van het pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen;
  - b. de kostendekkendheid van de heffingen;
  - c. de druk van de lokale belastingen en heffingen;
  - d. het kwijtscheldingsbeleid;
2. De paragraaf bevat voorts een overzicht van de verordeningen met de bijbehorende vaststellingsdata waarin tarieven, heffingen en prijzen zijn vastgelegd. Het college draagt er zorg voor dat er een actueel overzicht is van de tarieven, heffingen, prijzen en kosten per verstrekte dienst. De raad stelt de paragraaf als onderdeel van de programmabegroting vast.
3. tevens doet het college in de paragraaf lokale heffingen bij de jaarstukken verslag van:
  - a. de opbrengsten per lokale heffing;
  - b. het volume en bedrag van de kwijtscheldingen
  - c. de kostendekkendheid van de rioolrechten en de afvalstoffenheffingd.
  - d. de (ontwikkeling van de) lokale lastendruk voor een persoonshuishoudingen, meerpersoonshuishoudingen.

Artikel 9b. Paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Het college geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken het beleid aan met betrekking tot: het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. Tevens wordt de gewenste weerstandscapaciteit bepaald. Het college geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken het beleid aan met betrekking tot: het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. Tevens wordt de gewenste weerstandscapaciteit bepaald.
2. Het college geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. De gehanteerde risicofactoren zijn 10% voor lage, 30% voor middelmatige en 60% voor hoge risico's. Het college brengt hierbij in elk geval de risico's in beeld en actualiseert de risico's. Hierbij wordt speciale aandacht gegeven aan:
  - financiële risico's;
  - risico's op eigendommen;
  - risico's interne bedrijfsvoering.

Het college geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.

Artikel 9c Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

1. Het college biedt eens in de vier jaar een nota openbare ruimte aan. De nota geeft het kader voor de inrichting van het onderhoud, het beoogde onderhoudsniveau en de uitbreiding van wegen, het openbaar groen, water, verlichting, kunstwerken en straatmeubilair alsmede de normkostensystematiek en het meerjarig budgettaire beslag. De raad stelt de nota vast binnendrie maanden nadat de nota is aangeboden.
2. Het college biedt ten minste eens in de vier jaar een nota rioleringsplan aan. De nota geeft het kader voor de inrichting van het onderhoud, het beoogde onderhoudsniveau en de uitbreiding van de riolering alsmede de kwaliteit van het milieu en eveneens de normkostensystematiek en het meerjarig budgettaire beslag. De raad stelt de nota vast binnendrie maanden nadat de nota is aangeboden.
3. Het college biedt eens in de vier jaar een nota gemeentelijke gebouwen aan. De nota geeft het kader voor de inrichting van het onderhoud, het beoogde onderhoudsniveau en de uitbreiding van de gemeentelijke gebouwen alsmede de normkostensystematiek en het meerjarig budgettaire beslag. De raad stelt de nota vast binnen drie maanden nadat de nota is aangeboden.

-
4. Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verslag over de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair, riolering, gebouwen. Per kapitaalgoed wordt opgenomen:
- verwijzing naar het beheerplan
  - Beleidsvisie op hoofdlijnen (als afgeleide van de meerjarige nota)
  - Kwaliteitsniveau op hoofdlijnen (als afgeleide van de meerjarige nota)
  - Ontwikkeling kapitaal goederen tov de plannen (bv achterstallig onderhoud)
  - Nieuwe ontwikkelingen
  - Financiële consequenties en nieuwe investeringen begrotingsjaar
  - Vertaling in de begroting begrotingsjaar
  - beslispunten raad

Artikel 9d. Paragraaf financiering

Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in iedergeval verslag van:

- a. de kasgeldlimiet;
- b. de renterisico norm;
- c. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;
- d. de rentevisie en
- e. de rentekosten en rente-opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 9e Paragraaf bedrijfsvoering

1. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering alsmede over nieuwe ontwikkelingen. Daarbij wordt speciale aandacht gegeven aan:
  - de ontwikkelingen op het gebied van de personele bezetting en kosten;
  - de ontwikkelingen op het gebied van het gemiddeld verzuim;
  - kwaliteitsverbeteringstrajecten;
  - Informatievoorziening.
2. Het college rapporteert in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting en jaarstukken over de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 213a Gemeentewet, en de uitputting van de bijbehorende budgetten.

Artikel 9f Paragraaf verbonden partijen

1. In de paragraaf verbonden partijen wordt van elk van de verbonden partijen weergegeven het openbaar belang, het eigen vermogen, de solvabiliteit, het financiële resultaat en het financiële belang en de zeggenschap van de gemeente.
2. De paragraaf bevat voorts de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties met name de condities waaronder het publiek belang is gediend met behartiging door verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen en de financiële voorwaarden.
3. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Artikel 9g. Paragraaf grondbeleid

1. In de paragraaf grondbeleid bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in iedergeval, als afgeleide van de nota Grondbeleid, op:
  - a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van deproprogramma's die zijn opgenomen in de begroting;
  - b. een aanduiding van de wijze waarop gemeente het grondbeleid uitvoert;
  - c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
  - d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
  - e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's vande grondzaken.
  - f. de te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten;
2. Het college biedt de raad ten minste eens in de vier jaar een (bijgestelde) nota grondbeleidaan. De raad stelt de nota vast. In de nota wordt aandacht besteed aan:
  - a. de strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente;
  - b. te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten;
  - c. de verwerving en uitgifte van gronden;
  - d. de uitgangspunten voor prijsstelling van de verkoop van gronden;

Hoofdstuk 4. FINANCIËEL BEHEER EN INTERNE CONTROLE

Artikel 10. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij dienstbaar is voor:

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de afdelingen;
- b. b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economischnut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen, schulden, contracten ed;
- c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijkeproductie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijkebeleid;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en dedoeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begrotingen relevante wet- en regelgeving;
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleendeinformatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en dedoeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gesteldebeleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 11. Interne controle

Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties voor de jaarlijkse interne toetsingvan de getrouwheid van de informatieverstrekking, en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

Artikel 12 Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het college zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijkgebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen.

Hoofdstuk 5. FINANCIËLE ORGANISATIE

Artikel 13. Financiële organisatie

1. Het college zorgt voor en legt vast:
  - a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen;
  - b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodanig dat de eisen van interne controle worden voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;
  - c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
  - d. de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
  - e. de te maken afspraken met de afdelingen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van de middelen.
  - f. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de producten van de productraming en de productrealisatie.

Artikel 13a. Inkoop en aanbesteding

Het college zorgt voor en legt vast de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten.

Hoofdstuk 6. SLOTBEPALINGEN

Artikel 14. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van het begrotingsjaar 2010. De stukken voordit begrotingsjaar en latere begrotingsjaren voldoen aan de bepalingen van deze verordening.
2. Deze verordening treedt in de plaats van de 'Financiële verordening gemeente Cranendonck' vastgesteld door de raad op 16 december 2008.

Artikel 15. Citeertitel

Deze verordening wordt in de gemeentelijke stukken aangehaald onder de naam 'Financiële verordening gemeente Cranendonck'.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Cranendonck in de openbare vergadering d.d. 8 december 2009.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

Mr. P.J.F. Bemelmans

De voorzitter,

B.P. Meinema